

ШКОЛСКИ ЧАСОПИС „ПИПЕТА И БИРЕТА“

Број 24, година 13.

октобар 2022. године

ТЕМА БРОЈА:

КРЕАТИВНОСТ – ШТА ЈЕ ТО?

Креативност захтева храброст да се одвојимо од сигурног! (Ерих Фром)

Бити креативан

значи играти се идејама!

Хемијско-прехранбена технолошка школа
Београд, Љешка 82
011/3555-054
<http://hptskola.edu.rs>
hptskola@gmail.com

„Креативност је повезивање ствари. Када питате креативне људе како су нешто урадили, они осећају кривицу јер су свесни да су само пре свих приметили нешто што је очигледно.“
(Стив Џобс)

Садржај:

Тема:

КРЕАТИВНОСТ – ШТА ЈЕ ТО?

„Креативност је гледање у нешто што су сви видели, те размишљање на начин на који нико други није мислио.“ (Алберт Ајнштајн)

Рубрике:

Тема броја - Креативност

- Актуелности
- Славимо 65. година школе
- Пројекти
- Такмичења
- Из ђачке радионице
- Драга Савета
- Лирика- Књижевност

Издавач: Хемијско- прехранбена технолошка школа, Београд.

Захваљујемо се директорки школе Наташи Парезановић, професорима и сарадницима: Вишњи Жикић, Гордани Пешић, Златици Алемпијевић, Ивани Манојловић, Даници Друловић и Снежани Павловић.

Редакцију чине: потписани ученици Новинарске секције

Уредници двадесет четвртог броја: Весна Митровић Иванов и Бојана Станкић

Лектура: уредници

Графички уредници: Лара Раденовић и Милка Тодорчевић, ученице IV/2

Тираж: 100 примерака

Штампа: ЗД+, Београд

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
373.54
Пипета и бирета: школски часопис/ Уредници Весна Митровић Иванов и Ивона Ђукић
– Год 3, бр 1 (1.јан. 2010), Београд: Хемијско-прехранбена технолошка школа, 2010-21
cm
ISSN 2334-7104= Пипета и бирета
COBISS.SR-ID 196097292

УМЕСТО УВОДА: Поводом 65. годишњице од почетка рада школе и нашег новог броја „Пипете и Бирете“

Петогодишњи период који је иза нас, поред реализације редовне наставе, обележиле су устаљене активности везане за учешће ученика у бројним секцијама, спортским активностима, конкурсима, такмичењима, пројектима. Организоване су разне манифестације. Развијане су креативне идеје које су, током времена и богаћењем искустава, прерасле у иновације.

Неочекивана епидемија COVID 19 проузроковала је окретање према специфичним интересовањима која до тада нису примећена. Настава на даљину донела је бројна искушења, али и иновативности у раду. Креативност, ученичка и наставничка, произвела је позитивна усмеравања у отежаним околностима. Таленти и склоности ученика, подржане од стране наставника, изнедриле су многе новине. Повезивано је познато са новим, или су удруживане нове идеје. Велика мотивација и спремност да се створе нове идеје које одступају од уобичајених, обележиле су овај период.

„Креативност захтева храброст да се одвојимо од сигурног“ (Ерих Фром).

Наташа Парезановић, директор школе

ТЕМА БРОЈА: **КРЕАТИВНОСТ – ШТА ЈЕ ТО?**

Од свих људских активности и особина, креативност је та која даје значење нашем животу, пружа осећај задовољства и испуњености. Она нас разликује од животиња.

Креативност = наш језик, наше вредности, стварање и разумевање уметничких дела... Али, то није све. Можемо је још наћи на многим другим местима – осим у уметности, и у науци, иновативним производима и проналасцима, свету интернета. Неопходна је и у свакодневном животу, за лакше и брже решавање компликованих проблема и различитих животних изазова. Када се бавимо нечим креативним, утисак је да живимо интензивније. Чини нам се да је садашњица богатија.

Креативност се и у пословном свету често тражи. Свеже и занимљиве идеје долазе обично од креативних људи, који имају другачији поглед на свет и друштво.

Једна норвешка студија открила је седам особина креативних људи. Стручњаци су окупили групу уметника, музичара и маркетиншких стручњака, насупрот контролне групе менаџера и људи осталих професија мање повезаних с креативношћу, и дошли до ових особина креативаца: **унутрашња мотивација, амбиција, флексибилност, потреба за оригиналношћу, асоцијативна орјентација, мања повезаност са околином и емоционална нестабилност.**

Креативни људи, такође, нису фокусирани искључиво на циљ, на материјално и на коначни резултат. Креативни људи схватају вредност самог учења и они имају намеру да се побољшају, а не само да створе нешто савршено. Особе које су креативне уживају у самом процесу учења, стичу нова искуства и захвални су на стеченим знањима.

Ево шта су о креативности рекли познати уметници, научници, филозофи...

„Креативност се не може научити – како постати добар писац. Али младом писцу може да се помогне да открије у себи какав писац жели да буде.“ (М. В. Љоса)

Ниједан велики уметник никада не види ствари какве јесу. Ако јесте, престао би бити уметник. (**Оскар Вајлд**)

Неки сликари сунце претварају у жуту мрљу. Други жуту мрљу претварају у сунце. (**Пабло Пикасо**)

Креативни су људи најстроже судије својих успеха и неуспеха јер желе из њих учити. Најгора ствар је депресија, а не рецесија. Никада нећете победити ако не знате губити. (**Џон Хокинс**)

„Бити креативан није исто што и бити различит. Свако може бити чудан; то је лако. Тешко је бити једноставан као Бах. Ако од једноставног успете да направите генијално, то је креативност.“ (Чарлс Мингус)

Стварање је истинска функција уметника. Али било би грешка приписати креативну моћ урођеном таленту. Стварање почиње са визијом. Уметник мора све гледати као да га први пут види (Хенри Матис)

АНКЕТА О КРЕАТИВНОСТИ

У оквиру теме броја, током септембра 2022. године, спровели смо мини анкету међу ученицима наше школе.

Питање је било: **Шта је за тебе креативност?**

Ево неколико одговора:

1. Креативност је стварање нових идеја.
2. Креативност је оригиналност, иновативност, јединствени израз којим испољавамо себе кроз цртање, сликање, музику, хобије. Може се испољити и кроз стил облачења, шминкања и сл.
3. **Креативност је нешто што ме испуњава, нешто прелепо што бих волела да види што више људи, како би неко можда пронашао и осетио ту лепоту као и ја.**
4. *Креативност је нова идеја, инспирација која се преточи у дело.*
5. Креативност је највећа експресија онога што осећамо.
6. Креативност је интелигенција и машта човека. Разумевање и размишљање. За велику креативност потребна је здрава глава и умеће развијања талената које у себи носимо.
7. **Креативност = способност да своју визију света пренесемо у неки формат.**
8. Креативност је чудо, које наш мозак може да измисли.
9. Креативност је та која нам у највећој мери пружа осећај испуњености и машта која се активира.
10. **Креативност је кад пустиш машти на вољу...и ствараш!**
11. Креативност је када човек има идеју и машту, када шара и ствара практичне, лепе и занимљиве ствари.
12. Креативност је стварање нових идеја, појмова или решења проблема, или нових веза између постојећих идеја и решења.
13. **Креативност је једна јако лепа ствар- свако треба да буде креативан, на свој начин!!!**

* Илустрација: Сликарски и вајарски радови Лене Лаганин, II/4

ИНТЕРВЈУ СА ВИШЊОМ ЖИКИЋ, **наставницом хемије у нашој школи**

Хемија је инспирација за уметност

1. Колико дуго радите у овој школи ?

- У овој школи радим двадесет и три године.

2. Како сте дошли на идеју да се бавите осликавањем стакла ?

- За такву идеју је пресудно имати бар мало дара за цртање, а ја сам од малена цртала и волела да цртам. Кад сам се упутила у свет хемије негде од седмог разреда, као и ви, ја сам јако заволела тај предмет и знала сам да ћу да студирам хемију, а нарочито ми је било интересантно извођење огледа. Ту сам повезала хемију и уметност у смислу разних промена боја које се дешавају у епруветама, а касније на факултету у неким сложеним апаратурама. Мене је стварно фасцинирало гледање стакла или боја кроз стакло. Онда ми је пало на памет да би на том стаклу могло нешто и да се нацрта. Моји први покушаји су били да темперама цртам на стаклу, касније када сам видела да ми све то јако лепо иде и када сам добила похвале од моје професорке ликовног и од неких других, онда сам почела да купујем професионалне боје и да се стварно бавим тим и уживам у томе.

3. Где сте набавили материјал и ко Вас је упутио то да радите ?

- Сада материјал купујем у радњама које су специјализоване за боје и стакло. На самом почетку сам мами исцртала све што је имала по кући. Некад јој баш и није било драго због тога, али нисам имала друго. У почетку сам цртала темперама. Како је то почињало да буде све озбиљнији хоби, тако сада купујем стакло и боје у специјализованим радњама.

4. Када сте осликали Вашу прву чашу ?

- Прву чашу сам осликала у средњој школи и била сам препоносна на њу иако сада кад је видим делује врло аматерски, али сам била пресрећна што сам успела да нацртам на стаклу то што ми је било тешко да нацртам и на папиру. Ту чашу чувам и данас али је нерадо показујем.

5. На који начин Вас испуњава тај хоби којим се бавите ?

- Ја сматрам да свако треба да има хоби. И млади, као и старији.

Хоби је нешто што ми стварно улепшава живот.

6. Колико Вам треба времена за један рад ?

- Зависи од рада, модела и величине стакла. Нешто могу да нацртам за један дан, нешто захтева да се црта и седам дана, јер мора да се суши, не могу да се преливају боје.

7. Који су најчешћи мотиви који се појављују на Вашим радовима и које су боје доминантне ?

- Волим боје, волим да је шарено, волим цвеће и лептириће, али мислим да најчешће цртам старе мотиве, домаће радиности, или мотиве са ручно хекланих миљеа. То сам почела да радим тако што сам гледала мустру моје бабе која је исхеклала столњак. То се допало људима, па ми најчешће траже да им то нацртам.

8. Да ли скупљате Ваше радове или их и продајете ?

- Ја бих скупљала радове али када их излажем у мом стану онда свако ко дође код мене узме нешто и онда углавном немам моје радове, већ их имам на сликама, а поклањам их радо пријатељима. Када познајем особу онда знам шта би се њему допало и њима се то јако свиђа

кад имају персонализован поклон на пример са својим именом или иницијалима или нечим што они воле, тако да углавном поклањам.

9. Да ли сте планирали да прикажете радове на некој својој изложби ?

- Јесам, имала сам изложбе и планирам поново да се прикључим неком удружењу. Не могу то наравно самостално, али када сам излагала, људи су лепо реаговали, тако да ћу излагати опет.

10. Сазнали смо да сте већ добили признање за свој рад и да сте били и на телевизији поводом вашег хобија. На који начин још рекламираете свој рад ?

- Да, добила сам признање и сертификат Министарства привреде за допринос оживљавању старих заната на конкурс „Отворене шаке“. Неколико пута сам била у емисијама које подржавају уметничке, старе занате као што је ово осликавање стакла, и то јесте био начин да се чује за моје радове, да ме људи контактирају. Имам и инстаграм и фејсбук страницу, где они који ме прате могу да виде моје радове.

11. Да ли вам је у плану да можда отворите атеље ?

- То би било дивно, ја бих то јако волела, али тренутно то делује као немогућа мисија, зато што захтева и велика финансијска средства и подршку, а ја то из ове позиције не могу. Моје ипак примарно занимање јер професор хемије, а ово је само хоби, тако да можда кад одем у пензију. Можда.

12. Зашто је по вама важно имати хоби и њему се посветити у слободно време ?

- Мислим да сваки човек треба да има хоби како би лакше прошао кроз живот. Сви имамо породицу, посао, где смо врло често под стресом. У давању себе у свом послу и својој породици некако губимо мало и тог времена за себе, и бригу за себе. Када човек има хоби он се посвети ономе што заиста жели да ради. Ја то доживљавам као један леп вентил у коме испољим све што има у мени, а притом се осећам јако срећно кад видим да ми је рад леп.

13. На који начин би могли да повежете ваш хоби са вашом професијом ?

- Има везе са експерименталним радом у хемији. Оно што јесте фасцинантно у хемији је праћење промена које се углавном виде по неким променама боја у стакленим судовима. По мени стакло, боје и хемија имају додирних тачака. Мислим да је хемија уметност и је предавање хемије деци уметност. Лепо је видети успех, ако успем децу да научим хемију, исто као када се неко обрадује мом осликаном стакленом предмету.

14. Да ли сте планирали да отворите секцију у школи ?

- Уколико буде заинтересованих ученика, можемо одржавати секцију.

15. Да ли бисте нешто поручили ученицима ?

- Ученицима бих поручила да искористе максимум знања које им пружа ова школа. Посаветовала бих их да пронађу област у којој су талентовани и да се баве тиме у слободно време. Понекада хоби може бити више од задовољства, а код неких се може претворити и у посао, преко кога се може и зарадити.

Интервју водили: Даница Радуловић и Павле Љубисављевић П-4

КРЕАТИВНОСТ У ПРАКСИ

Креативност је идеја, дар да од нечег једноставног, створимо предмет са употребном или естетском вредношћу.

Креативност може да се сретне у свим сферама људског деловања, као способност да се на лепши и лакши начин представи нека теорија, реши неки проблем, конструише неки уређај.

Развијањем креативности, развија се и интелигенција, јер она укључује и размишљање како да се нешто постигне на најбољи начин.

Стварање нечега што има уметничку или употребну вредност, корисност или применљивост, из скромних материјала, или чак рециклираних, представља изазов, који се може решавати од стране појединца, али и у групи...

РАДИОНИЦЕ У ШКОЛИ

У школи смо имали више активности које су захтевале креативност.

У оквиру пројекта Ерасмус -а: **Eat smart. Save your land**, као домаћини смо дочекали госте из Француске, Грчке и Турске. Наши ученици су имали задатак да припреме паное, на којима би представили све оно што је карактеристично за земљу и град из кога потичу учесници пројекта.

С обзиром да је посета била у пролеће, читав хол школе је био украшен весницима пролећа: пролећним цвећем, птицама, дрвећем које цвета и листа... За инсекте и птичице су направљене кућице које су нашле своје место у дворишту школе.

За госте, учеснике пројекта, требало је припремити и скромне поклоне... Пакетићи које су припремали ученици су садржали сапунчиће прављене на вежбама из органске хемије, магнете украшене тракицама са називима места из којих су дошли гости, граничници за књиге и привесци за кључеве.

Ученици који су учествовали у креативном раду су показали велико задовољство после урађених задатака, а такође и жељу да наставе са радом у неким другим пројектима.

проф. Златица Алемпијевић

Дизајн је огледало дизајнера

Пре пар месеци размишљала сам о томе како бих ја некој фирми презентовала свој дизајн.

Наравно, радила сам многе дизајне : за лого, постере, анимације, слогане за школске пројекте. То јесте напорно, али некако ме је жеља да нешто ново створим вукла да се размахнем. Прављење било ког дизајна тражи од дизајнера оригиналност, време, стрпљење, посвећеност и труд.

Моји почеци везани су за школске пројекте. Тако сам ја постала дизајнер – аматер.

Временом је мој страх растао. Плашила сам се да моји дизајни не доживе фијаско. Професорки су се свиделе моје идеје и решења. Посебно сам и за једну песму добила похвалу из Турске. То ми је дало ветар у леђа да се усавршавам.

Међутим, страх од јавног наступа је био камен спотицања. Бринула сам како ће ме други видети. Читала сам различите чланке ,вежбала говор и дикцију, што ми је пуно помогло да стекнем самопоуздање. Након неког времена постала сам главна за дизајне на пројектима.

Моја амбиција није ту стала. Замишљала сам како радим дизајн за неку холдинг компанију.

Једног дана сам радила пар постера. Дошао је мој брат и рекао како му се свиђају постери. Он ради у фирми „Трампекс“. То је фирма која се бави продајом италијанске и шпанске хране. Он је причао са директором о мени. Директор је одлучио да ми да шансу. Треба да направим лого фирме. Осетила сам срећу, истовремено и велику одговорност.

Сваки почетак је тежак. Јако је тешко у данашњем времену уклопити све, зато што је интернет препун свега и треба држати пажњу публике.

Сада, када погледам свој дизајн на мајицама запослених, кутијама, камионима, обузме ме срећа. Знам да ми се труд исплатио.

Надам се да ћу имати још пуно успешних идеја и радова.

Марија Јовановић IV/1

КРЕАТИВНО ОД СЕКЦИЈЕ „КРЕАТИВНА ТЕХНОЛОГИЈА“

Секција „Креативна технологија“ покушава да споји креативност са различитим хемијским технологијама. Чланови ове секције се баве уређењем школских просторија и дворишта, посећују музеје, изложбе, позоришта. Од рециклираног папира правимо летеће балоне, од палета правимо полице за цвеће или књиге, од рециклажног материјала правимо украсе за новогодишњу јелку.

У оквиру секције, одржава се и припремна настава из хемије за упис на факултете.

Рад ученице Тање Првуловић, IV/3

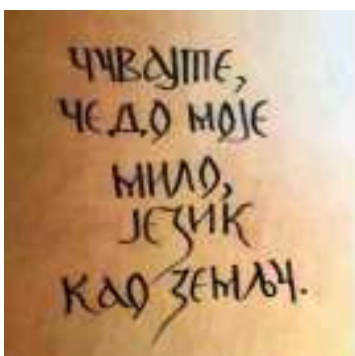
КРЕАТИВНА БИРНИЦА

Пројекат „**ПУПУЈУЉА, КРЕАТИВНА БИРНИЦА**“ је наставак нашег пројекта „**ЧУВАРИ ЈЕЗИКА И ПРАДИЦИЈЕ**“ од 2019. године. Током неколико година покушавамо да на креативан начин, цртежима, поезијом, оригиналним радовима, цитатима на календару или кроз друге мултикултуралне сарадње, са различитим школама и институцијама покажемо како је могуће да се бавимо и нашим језиком, српском културом и традицијом.

Сваке године за међународни дан матерњег језика, 21. фебруара имамо неку активност. Ове, 2022. године, обележили смо тако што смо са Културним центром Чукарица на њиховом званичном сајту објавили једну презентацију- ретроспективу свих наших креативних активности.

https://youtu.be/ORPY5jm_TWg

У припреми је и нова презентација – филм са прилозима свих учесника пројекта, који се ће у новембру приказати и на пријему ћака у нашој Амбасади у Берлину, а такође се припрема и изложба за наш Дан школе. Тада ће многи радови стићи, те бити изложени у холу наше школе, а потом изложба путује даље у друге школе из Србије, Швајцарске, Хрватске, БИХ... Радујемо се тој сарадњи и будућим путовањима.

КРЕАТИВНОСТ И КАКО ЈЕ ЈА ИСПОЉАВАМ

Креативност је психолошки процес који се манифестује у стварању нечег оригиналног, на бази нечег већ постојећег или потпуно новог, аутентичног.

Креативна црта је Божји дар, са којим се неки од нас рађају, али креативност мора да се негује, ослобађа, гаји и развија. Зависи и од многих других фактора.

Фактори креативности су:

- креативност особе
- креативност околине
- креативни процес
- креативни производ

Креативне идеје долазе до изражаја када појединац одбаци већ постојеће претпоставке, и крене у нови приступ, почне да размишља на свој оригиналан начин, из свог посебног угла.

Моја прабака је била професор књижевности и песникиња. Моја бака је била солиста у КУД „Абрашевић“, са прелепим гласом који није могла даље да школује због ратних година у којима је изгубила оца.

Моја мама је била ђак генерације у Дизајнерској школи у Београду. Њен матурски рад: „Стилизација и креативно виђење обичног отварача за флаше“ био је најбољи рад те године.

Мислим да сам ту уметничку црту наследила од њих. Музика и глума су важан део мог живота.

Кроз музику и глуму испољавам своју креативност. Похађам музичку школу, идем и на часове глуме.

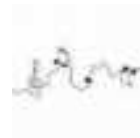
На наступима никад нисам имала трему. Напротив, имала сам неодољиву жељу да своје извођење уобличим на себи својствен начин. Свака песма, сваки монолог, свако појављивање на сцени носи мој лични печат. Ја спонтано наступам, а моја глума и певање су увек одраз тренутног расположења, емоција, инспирације. Тада ме покреће тренутна мисао, осећај, нечији поглед из публике и још много тога што је тешко дефинисати. Ниједан мој наступ не личи на претходни, а не би могао бити ни да то желим. Било да је реч о глуми или певању, у току наступа ме преплаве идеје и навиру комбинације које се испоље кроз неки нови тон или покрет.

Глума и певање ме чине самопоузданом, слободном и срећном. Без обзира што сам прилично повучена и немам много пријатеља, у своја четири зида осећам се лепо када зароним у свет музике и глуме, окружена својим клавиrom и гитарама.

Читала сам да креативни људи у свом стваралаштву имају успоне и падове. Не могу да кажем да имам такво искуство, али постоји нешто што ми у контакту са околином заиста смета: неки од мојих вршњака не разумеју начин мог испољавања и изражавања осећања. Ваљда је то цена успеха, али сам ја спремна да им дам шансу да ме схвате и прихвате.

Наравно, имам и неколико правих пријатеља који ме добро разумеју. И због тога сам срећна!

АКТУЕЛНОСТИ

РЕВИЈА ТАЛЕНАТА 2022. – „АПРИЛ У БЕОГРАДУ“

20.04.2022. – Фантастична атмосфера ширила се холем наше школе поводом овогодишње Ревиије талената. Пуно узбуђења међу извођачима, у публици, код жирија... У улози организатора и техничке подршке- проф. Бојана Станкић и проф. Ивана Манојловић – и сви до једног били су узбуђени да виде и чују, доживе изузетне таленте ученика наше школе.

Најпре смо чули ауторску поезију Луке Филиповића и Петра Јовановића, ученика III-2. Уживали смо у музици Таре Јокић, на клавијатури, Петра Јовановића, на труби, Емили Удин која је и певала, пратећи се на гитари.

Видели смо и прелепе ликовне радове Марије Јовановић, III-1, Уне Илић и Анђеле Ухрин, ученица III-4. Леп избор песама које су певале Тара Чош, II-1, Марија Павловић и Јана Бећановић, I-4.

Али таленат Емили Удин је био без премца: говорила нам је и монолог из Шекспировог „Хамлета“ - „Бити ли не бити“, а на крају овог такмичења извела је и незаборавну имитацију Дамјана Давида (Maneskin: „Zitti e buoni“)и тиме освојила и публику и жири – и прво место!

Друго место поделили су Лука и Петар, III-2 а на трећем месту и због свог певања и због солидарности коју је показала на самом такмичењу је Тара Чош, уч. II-1.

Сви учесници, као и публика, заслужили су све похвале. Ревиија талената организује се у нашој школи управо да омогући ученицима да покажу своје таленте, да се ослободе треме и страха вежбајући за јавни наступ.

ШЕКСПИРУ И КЊИГАМА У ЧАСТ – ЧАЈАНКА У КАБИНЕТУ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА

Последњег радног дана априла 2022. обележили смо месец књиге и Међународни Дан књиге пригодном приредбом и дружењем у кабинету енглеског језика. Професорка енглеског језика, Бојана Станкић и њени ученици припремили су кратак али садржајан програм Шекспиру у част:

Најпре је Андреа Живановић, ученица IV-4, говорила о Шекспировом животу и његовом делу, посебно о „Хамлету“.

Најпознатији монолог- „Бити или не бити“- маестрално је говорила Емили Удин, ученица I-2, која је потом на енглеском језику говорила и део из „Ромеа и Јулије“- сцена на балкону. Тим дечака из I-1, Танасије Бајић, Михајло Милинковић и Димитрије Сибиновић, припремили су презентацију о Шекспиру и Верони, месту дешавања познате љубавне трагедије о Ромеу и Јулији.

На крају је и Емили Удин повезала Италију и Шекспира, и поменула неколико Шекспирових дела која су смештена у Италију: „Јулије Цезар“- у Риму, „Млетачки трговац“ – у Венецији, „Два витеза из Вероне“ и „Ромео и Јулија“-у Верони. У одличној атмосфери, са публиком ученика из I-1, као и неколико професора, педагога и директорке школе, након приредбе смо уз чај, колачиће и књиге сви потврдили да су овакви сусрети у школи потребни и да нас повезују и оплемењују.

Ромео и Јулија

Представу „Ромео и Јулија“ гледали смо 16.5.2022. у Театру на Брду- на представу је из наше школе кренуло петоро ученика и две професорке.

Представа је била на румунском, али је изнад бине ишао титл на српском језику. Представу смо врло помно пратили. Глумци су били одлични. Највише нам се свидела сцена када Ромео долази Јулији под балкон. Глумци су ту сцену модернизовали, а уместо Јулијиног балкона, остатак екипе је носио Јулију на својим рукама, и то нам је

дало ефекат као да је на балкону. Нама су најтужније сцене биле када Ромео и Јулија умиру.

После представе, глумци су говорили о утисцима које носе из Београда и са саме представе. Изабрана је најбоља студентска представа, а ми као гледаоци, учествовали смо у округлом столу.

Све у свему, то вече је било за памћење.

Јана Павићевић, уч. I/2

ПОСЕТА МУЗЕЈУ НАУКЕ И ТЕХНИКЕ И НАШЕ МАТУРСКО ВЕЧЕ ИЗЛОЖБА: „ТАНКА ЛИНИЈА ИЗМЕЂУ ЛЕКА И ОТРОВА“

Матурско вече је веома важно јер смо тада можда и по последњи пут сви на окупу. Желели смо да наша прослава буде посебна, другачија од осталих.

Разредна нас је одушевила идејом да посетимо музеј, а потом одемо на заједничку вечеру у Скадарлију. Музеј науке и технике је заиста предиван, сви су пратили изложбу од почетка до краја, чак и они који не воле такав вид обиласка.

Чули смо колико је танка линија између отрова и лека, као и колико је заправо мера у свему важна. Приче су биле веома занимљиве, из живота, једна на другу су се надовезивале. Сат времена са ауторком изложбе Јеленом Манојловић, која нас је надахнуто водила кроз поставку, прошао је као трен.

Такође, драго нам је било да је поред наше разредне, Бојане Станкић, са нама на изложби била и наша професорка технологије Снежана Жужа.

После изложбе смо прошетали до „Велике Скадарлије“. У Скадарлији је било фантастично. Свако је поручио омиљену храну и пиће, а укупну атмосферу је улепшавала боемска музика. Више није било важно ко се с ким највише дружи, сви смо били веома сложни и емотивни. Читаво вече чули су се само смех и песма. Јако су нас разнежиле песме које је за крај дружења поручила наша разредна: „Моји су другови“ и „А сад адио“.

Ово је можда и једна од најлепших ноћи у нашим животима до сада. На најлепши могући начин смо обележили крај једног лепог и безбрижног периода. Верујемо да је свима матурско вече било предивно искуство и да ћемо га се сви сећати са осмехом на лицу, можда и понеком сузом у оку.

Кристина Ђокић и Емилија Бојић, матуранткиње школске 2021/22. године

„Танка линија“ је пројекат који су осмислили кустоси Иван Станић из Музеја науке и технике, Јелена Манојловић из Музеја за историју фармације Фармацеутског факултета у Београду и кустос Светлана Митровић. Главна идеја водиља кустоса приликом осмишљавања пројекта била је музеолошка контекстуализација динамичне границе између отрова и лека кроз историју.

Пројектом се указује на важност сазнања, преношења искуства и савремених научних достигнућа, на заблуде које некада доводе до прогреса у различитим пољима људских деловања.

Феномен граница између лека и отрова сагледаван је кроз призму историје науке и наслеђа: фармације, медицине, етнологије, биологије, археологије, правне регулативе, медија, као и шири друштвено-историјски- природњачки контекст, са територијалним фокусом на подручје Србије. Поред историјских перспектива кроз Зборник и изложбу је представљена и савремена валоризација.

ОВЕ ГОДИНЕ, ЗА ДАН ШКОЛЕ, ОБЕЛЕЖАВАМО 65.ГОДИШЊИЦУ РАДА ШКОЛЕ

О школи у пар слика и речи – последњих пет година

Рад у лабораторији захтева озбиљан приступ, али сви су срећни када оглед успе!

На слици: ученици проф. Аните Павковић, на вежбама из испитивања тла, воде и ваздуха.

ЕКОЛОШКИ САЈАМ ХИТШ У ДЕЧЈЕМ КУЛТУРНОМ ЦЕНТРУ БЕОГРАДА

Од 2015. до 2019. одржано је пет узастопних Еколошких сајмова наше школе у Дечјем културном центру Београда, у оквиру пројекта о професионалном развоју „ Пронађи праву формулу“. Представили смо образовне профиле школе, кроз занимљиве огледе, позоришне представе, дебате о занимљивим темама, напр. о јадариту, те кроз презентације реализованих пројеката- ученицима основних школа Београда.

Пандемија нас је спречила да организујемо ову манифестацију 2020. и 2021.године, али се надамо да ћемо ове године у новембру организовати сајам и наставити ову лепу традицију.

Вршњачко учење, кроз учешће у огледима и представљање пројеката.

Месари и пекари

Живот представе „ Да сам ја елемент“

Дан школе 20.10. 2019.

Извођење представе у ОШ „Бранислав Нушић“

Извођење представе на Еколошком сајму ХПТШ у ДКЦБ, новембра 2019.године

Наша школа добила је ознаку е-Twinning школе

Наша школа добитник је ознаке еTwinning школе за 2021-2022. годину. Ово признање се додељује школама које препознају важност и вредности еTwinning-a, укључујући га у школску праксу и стручно усавршавање уз подршку школског руководства. Ознака е-Twinning школе представља потврду квалитета и потенцијала награђене школе.

еTwinning платформа је део програма Erasmus+, програма ЕУ за образовање, обуке, омладину и спорт. Платформа која већ дужи низ година повезује школе, наставнике и ученике, широм Европе, кроз различите пројекте.

.У нашој школи, највећи успех до сада постигла је проф. Гордана Пешић, са пројектом “Heathy Generations”. Тај пројекат је изабран као један од пет најуспешнијих пројеката 2019-2020.године. Затим, школске 2020-2021.године, проф. Бојани Станкић за пројекат “A Cultural Journey” уручена је престижна награда- Европска језичка ознака.

Пројекти

ПРЕДУЗЕТНИШТВО ЗА МЛАДЕ

Студентска организација AIESEC организује различите активности, пројекте и др. у којима могу да учествују и средњошколци. Током јуна и јула 2022. ученици наше школе учествовали су на пројекту „EntrepreYouth“, где су са другим својим вршњацима и уз помоћ ментора, стицали различите предузетничке вештине, а пре свега рад у тиму, вештине добре комуникације, креативност и одговорност. Добра сарадња са овом организацијом наставља се и током школске 2022-23.године.

SKILL UP пројекат

Преко лета сам учествовала у пројекту, коју је организовала AIESEC организација. Из наше школе било је још 6 учесника. Имали смо два предавања недељно на тему предузетништва и један тимски састанак са менторима. Предавања смо имали на ФЕФА факултету или у Градској општини Звездара. Пројекат је имао циљ да нас научи развијању лидерских особина и реализацији наших иновативних идеја.

Ментор мог тима је био из Шпаније, Карлос.

Радионице су биле изузетно занимљиве, а поготово радионица о основама маркетинга и брендирања коју је држао Крис Фармер, предузетник, маркетиншки консултант пореклом из Америке.

Ново и врло поучно искуство. Такође, склопили смо и пуно нових пријатељстава.

Сашка Першић IV/3

Слоган Еразмус + : **“Обогаћује животе, шири видике“** могао би бити и слоган свих наших ваннаставних активности, које спроводимо у школи и ван ње. И ове године обележавамо Еразмус дане, од 13. до 15. октобра. У холу школе биће изложени радови учесника пројеката. Ученици ће добити и сертификате са прошлогодишњих пројеката.

Током школске 2021-22. године, у нашој школи је реализовано више **Erasmus+** и **e- Twinning** пројеката, и за све њих добили смо и признања: **Националне ознаке квалитета.**

1. Завршен је двогодишњи циклус пројекта: **Eat smart. Save your land**
2. **Вредности су универзалне (Values are Universal)**
3. **Писање традиционалних разгледница (Writing Traditional Postcards)**
4. **Мој посао, моја будућност (my job, my future)**
5. **Каријерна радионица (Career Workshop)**
6. **Кухињска чуда (Kitchen Wonders)**

У току је реализација још једног пројекта: **Upcycling (Надциклирање)**, а ускоро ће почети и нови пројекти о професионалном развоју: **Imagine. Think Big. Make your own path**, као и пројекат Вршњачког тима: **Stories that matter to us (Приче које су нам важне).**

ЕРАЗМУС + : Eat smart. Save your land.

<http://hptskola.edu.rs/category/eat-smart-save-your-land/>

Управо завршен пројекат „**Eat smart. Save your land**“, је поред едукативног аспекта, шест мобилности које су током две године реализоване у Италији, Француској, Турској, Србији и Грчкој - упознавања начина чувања и припремања хране у различитим земљама, био значајан за сваког учесника из још много разлога. Стицана су знања, али и искуства у превазилажењу различитих непредвиђених проблема и ситуација. Нова познанства и пријатељства су се стварала, док су се постојећа продубљивала или била на провери. Проналажени су начини за остваривање комуникације, јер су сви учесници били јединствени у жељи да пројекат успе. Путовања у различите земље Европе обогатиле су сваког учесника новим и незаборавним сећањем и искуством.

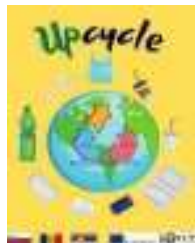
Све активности које су реализоване у Србији могу се видети у посебном издању електронског часописа:

<https://madmagz.com/magazine/2000283#/>

Две размене ученика у оквиру Еразмус+ пројекта

Надциклирам – околину санирам

(*Overcycling – restoring the environment*)

Крајем маја и почетком јуна је код нас, у Београду, у *Хемијско-прехранбеној технолошкој школи*, реализована прва размена ученика. Наши гости и партнери из Словеније, из Словенске Бистрице, као и из Румуније, из места Баја Сприје, заједно су са нашим ученицима, а и својим и нашим наставницима, били део разних радионица на којима смо се бавили пренаменом предмета. Један од резултата пројекта је жардињера коју видите на фотографији. Направили смо и клупу и једну зидну полицу за цвеће, затим колажно мало уметничко дело, што све можете видети у нашој школи и дворишту.

Иако је у Словенији био мало измењен састав ученика, обновила су се београдска познаства, али стечена су и нова. У Словенији смо били пет дана, од 19.9 до 23.9. 2022. Наставнице Даница Друловић и Ивана Манојловић су водиле једанаест ученика. Научили смо доста, како од наставника, тако и од деце. А и ученици су имали веома позитивна искуства. На занимљив и практичан начин се учило доста о екологији, о пренамени предмета, јер су правили популарне *цегере* од старих мајица, као и торбицу од старих кошуља. Успут су имали прилику да испробају грнчарски точак, виде Марибор, али и да посете фабрику за прераду алуминијума *Импол*. Остало је да реализујемо још једну размену, тако да 27.3.2023. године идемо у Баја Сприје, у Румунију.

Савремени уметници често користе различите рециклажне материјале за израду својих скулптура и дела. У оквиру пројекта „Надциклирам – околину санирам“ имали смо радионицу израде колажа. Користили смо флаше, затвараче, старе фармерке, мајице, кишобране, новине, папире, пертле, комаде дрвета и направили наше „уметничко дело“.

РАДИОНИЦЕ У СЛОВЕНИЈИ

У оквиру пројекта „Надциклирам – околину санирам“ наши ученици су били у посети Средњој школи у Словенској Бистрици. Они су учествовали у неколико радионица. Циљ је био да се од старе гардеробе направе неки предмети које ће користити. Од старе мајице, користећи само маказе, везивањем чворова су направили торбе за куповину. Ногавице фармерки и старе кравате су искористили за торбице за ношење флашице за воду. Од манжетни старих кошуља су направили торбице за ситнице (новац, кључеви, шминка).

Пројекат „Kitchen Wonders“ - реализован у току 2021/2022 школске године, а у оквиру којег су партнери из Пољске, Србије, Хрватске, Грчке, Румуније, Турске и Јордана покушали да кроз различите активности помогну ђацима да проучавањем основних хемијских структура хранљивих материја и њихове улоге, правилног физичког и менталног развоје тинејџера, правилне исхране и здравих навика, обичаја и навика других народа у исхрани и кроз различите STEM активности стекну неопходну „писменост“ о повезаности и значају правилне и избалансиране исхране са физичким и менталним развојем тинејџера.

Комбиновањем различитих STEM активности трудили смо се да ђаци развијају своје компетенције кроз експериментални рад и решавање проблема, повезивањем свог теоријског знања са практичним радом.

У овом пројекту учествовали су ученици другог разреда, смера прехранбени техничар, а тема пројекта је повезана са наставним планом и програмом предмета Хемија. Већи део активности је реализован у оквиру теоријског и практичног рада у оквиру различитих предмета.

Погледајте на сајту школе, <http://hptskola.edu.rs/etwinning-projekat-kitchen-wonders-finalni-proizvodi/>

Пројекти „Career workshop“ и “My job, my future”

Учествовање у пројектима је велика одговорност. За нас, ови пројекти нису били само пројекти. Свидели су нам се зато што смо имали прилику да причамо о нашим жељеним занимањима, приликама, страховима, препрекама које нас прате на путу ка будућој каријери.

Током рада, добијали смо професионалне савете од професора и из других земаља. Такође смо вежбали да умањимо трему и страх од јавног наступа. Учествовале су школе из :Србије, Турске, Хрватске, Португала, Италије, Француске.Професори су били сјајни, а активности и задаци стварно креативни и поучни.

Током пројектних активности, говорили смо о нашим будућим каријерама, јаким и слабијим странама наше личности, нашим могућностима, жељама и очекивањима. Одржавали смо састанке и имали прилику да питамо професоре и из других држава о свему што нас је о тој теми занимало.

Најбоља страна учешћа у пројектима је та што смо задатке радили у групама, а свака група била је мешана, тј. састављена од чланова из различитих земаља. Са нама су били другари из Турске и Португала. Научили смо доста о тимском раду, стекли пожељне вештине, и заиста, веома смо задовољне својим учешћем у пројектима.

Маја Боровкиноски и Марија Јовановић, IV/1

Пројекат „Values are Universal“ (Вредности су универзалне) –реализован током 2021-22. године са основним циљем да млади постану свесни које су то универзалне вредности које треба неговати и на креативан начин се бавити њима, за бољи, срећнији живот. Очекивани исходи су у потпуности остварени. Ученици су успоставили контакт са вршњацима из других земаља, стекли увид о различитим културама земаља-учесника у пројекту, а све кроз учење енглеског језика, на забаван и оригиналан начин. Овај пројекат је био и део плана и програма Вршњачког тима, а кроз интердисциплинарни приступ и пројектно учење, учење кроз игру, и савремене методе -другачије од традиционалног модела образовања, ученици су развили и многе вештине.

Више о пројекту можете видети на сајту школе:

<http://hptskola.edu.rs/category/e-twinning-projekti/vrednosti-su-univerzalne/>

Writing Traditional Postcards

<http://hptskola.edu.rs/writing-traditional-postcards-pisanje-tradicionalnih-razglednica/>

Овај пројекат је веома позитивно утицао на рад и општу мотивисаност ученика, и боље резултате рада на редовним часовима, а што је и значајно за укупни рад школе. Осим тога, школу и наш рад смо промовисали код партнерских школа кроз различите промотивне материјале школе, града, земље. Пројекат је био врло динамичан, пун различитих информација, те је корист школе и да ђацима буде занимљиво док уче и да могу да сазнају нове појединости о својим вршњацима-ђацима из других народа.

Утисак : Ја сам Ивана Габоров, ученица сам смера техничар за заштиту животне средине. Учествовала сам у много пројеката које је водила професорка Бојана Станкић, а један од њих је био и Writing postcards! Разменили смо разгледнице са ученицима из десет земаља током школске године -три пута. Радили смо и са ученицима уметничке школе из Сплита, који се баве угљеним цртежима и сликањем. Добили смо веома лепе портрете од ових талентованих ученика. Наш тим написао је новогодишње честитке и спаковао мале поклончиће за њих, као знак пажње ове лепе комуникације и сарадње. Било ми је драго да учествујем у овако позитивној атмосфери!

Stories That Matter

Design For Change модел детету пружа оквир за стварање нових идеја у процесу решавања одређеног проблема. **ЈА МОГУ** супермоћ чини да свако дете буде СВЕЧНО света око себе, да ПОСЕДУЈЕ вештине за предузимање акције и ЗНА како да дизајнира жељену и одрживу будућност – ДАНАС.

Од 23. до 29.08.2022. године у оквиру Еразмус + пројекта „**Stories that Matter**“, одржана је међународна обука наставника на којој је учествовали наставници и стручни сарадници из Белгије и Србије, а међу њима и професорка Бојана Станкић.

Након обуке, одушевљена разменом идеја, стеченим знањем и искуством, као и методологијом о којој је било речи током обуке, наставница је говорила својим ђацима о овом пројекту и могућности да и у нашој школи, а у сарадњи са другим школама, буде покренут е – Twinning пројекат на тему: **Digital Storytelling**.

Ученици су одмах прихватили идеју, а први сусрет и објашњење циљева новог пројекта десио се 8.09. 2022. када су нам у госте дошле Бисерка С., проф. италијанског језика из Београда и Софи Т., социјални радник из Брисела. Уз презентацију о дигиталном приповедању, и основним постулатима и фазама рада, размену идеја о причама које су нама важне, ученици II/2 и IV/2 имали су прилику да на енглеском језику изразе своја осећања, мисли, идеје... Говорили су о проблемима младих, одрастању, мањку самопоуздања, треми и страху пред јавни наступ...и како све то превазићи. Тиме смо практично и започели нови пројекат.

Digital Storytelling - Дигитално приповедање је кратак облик продукције дигиталних медија који омогућава обичним људима да поделе своје приче. Медији који се користе могу укључивати неке елементе филмске технике, фотографије, аудио или неки други запис које појединци могу користити да испричају причу или представе неку идеју. Кроз дигитално приповедање могу се покренути многе приче које су нама заиста важне: о школи, одрастању, здрављу, спорту, екологији, солидарности, будућим професијама итд.

ТАКМИЧЕЊА

Републичко такмичење из хемијске технологије одржано је у Крушевцу од 8-10.априла 2022. године.

Поред наше школе, учествовале су и школе из Ниша, Суботице, Лознице, Крушевца, Новог Сада и Смедеревске Паланке. Учествовале су и три београдске школе.

Ја, **Марија Јовановић**, представљала сам нашу школу. Конкуренција је била огромна.

Такмичење се састојало од практичног дела у лабораторији и теоријског теста. На практичном сам била трећа, и то ми је драго, јер ми је током припрема управо лабораторија била проблем. Освојила сам 5.место.

Домаћини су се стварно потрудили да угосте све школе.Добили смо поклоне.Највећа награда за мене је била та што сам упознала ново друштво.

Са мном су ишле професорке Злата Радовановић и Милка Вучковић, које су ми биле ментори.Трећег дана такмичења нас је посетила и директорка.

На крају такмичења, добили смо похвале и дипломе.

Марија Јовановић, IV/1

Републичко такмичење из енглеског језика одржано је у Младеновцу, 22.маја 2022.године. Ученик **Лука Динчић, IV/3**, после оствареног трећег места на градском такмичењу, био је веома задовољан својим учешћем на овом такмичењу. Иако у огромној конкуренцији, није освојио пласман, стекао је значајно искуство радећи тестове који проверавају различите језичке вештине (слушање, разумевање, читање, познавање вокабулара и граматичких облика речи и реченица).

Све то га је можда и подстакло да упише студије Енглеског језика на Универзитету Сингидунум. Подршку и менторски рад дала му је и разредна, проф. Бојана Станкић.

ИЗ ЋАЧКЕ РАДИОНИЦЕ

ИЗРАДА САПУНА

У оквиру лабораторијских вежби, наставе у блоку и радионица често вршимо израду сапуна. Постоји више поступака, али најбржи је *поступак на хладно*. Ту се од различитих масноћа, натријум-хидроксида и етарских уља добија квалитетан сапун.

КАКО ИСКОРИСТИТИ ПАЛЕТЕ

Представљамо вам шта смо направили од старих палета у оквиру различитих пројеката („Бирам да компостирам“; „Надциклирам – околина санирам“; „Eat Smart. Save Your Land“).

Клупа, жардињера за цвеће и компостер сада красе школско двориште, а направили смо и компостер за вртић на Карабурми и стамбену заједницу у Радничкој улици.

Драга Савета

О КРЕАТИВНОСТИ

Стваралаштво, оригиналност, иновативност, јединственост, талентованост, надахнуће, инспирација, способност да створимо нешто ново, непоновљиво, необично, све су то синоними за појам креативност.

А креативност можемо дефинисати, разумети као стварање нових и оригиналних уметничких, научних, техничких и других дела, а такође и као особину или скуп особина личности које ће стваралаштво подстаћи, изазвати, омогућити. То је појам који се у научној литератури користи за означавање мисаоних процеса којима се долази до идеја, решења, уметничких облика, теорија или производа који су јединствени и другачији.

Креативни појединци се издвајају од других пре свега по врло комплексном склопу личности, као и по специфичним и посебно израженим особинама.

Карактерише их много већа флексибилност у мишљењу, сигурност у сопствене ставове и независност, спремност за нове изазове и преузимање одговорности, висок степен самодисциплине и преданости послу, неконвенционалност, унутрашњи осећај посебне важности онога што је предмет преокупације.

Уметност сама по себи подразумева искорак из реалности у којој живимо, и без обзира да ли је у питању музика или књижевност, сликарство или било која врста уметности, почива на имагинацији и способности да се кроз фантазију стварају нови светови. Управо за уметност везујемо појмове инспирације, надахнућа, оригиналности. Али, креативност је много шири појам и превазилази оквире уметности, тако да и у развоју научне мисли можемо испољавати креативност и тиме померати границе постојећих сазнања. Исто тако, и у оквиру било које делатности којом се неко бави, могуће је пронаћи нека оригинална решења, бити креативан и изаћи из оквира познатог и уобичајеног.

Креативни рад подразумева велики ентузијазам и посвећеност а истовремено, пружа огромну сатисфакцију и осећај испуњености и самозадовољства. То препознавање да смо у некој врсти мисије која поприма обличје нечег универзалног, значајног и која даје дубоки смисао, често је само по себи довољно и не намеће нека друга вредновања и очекивања.

Врло је важно нагласити да је стваралаштво и најбољи одбрамбени механизам, сублимација у свим проблемима са којима се суочавамо у интеракцији са спољашњим светом.

Одговор на питање - да ли се може развијати креативност?

Креативност није резервисана искључиво за даровите, талентоване. Свака особа поседује способност да у оквиру својих активности буде креативна. Због тога је и важно да се сваки покушај уметничког или било којег другог изражавања подстиче и развија. С обзиром да је креативност пре свега одраз духа а не искључиво неке конкретне „датости“, отворени су нам путеви за сопствена трагања. Кроз нашу већу отвореност за нова сазнања, кроз спремност да експериментишемо и опробамо се и у већем броју различитих активности, ширимо сопствене хоризонте, а свој живот употпуњавамо и обогаћујемо и дајемо му нову димензију и смисао.

Психолог – Снежана Павловић

ЛИРИКА

Осећај мали

И даље жудим за оним што немам
И даље тражим оно што имам

Тик пред носом ми је све то
И само један одговор ме дели
Дели ме од среће и ето
У трену схватим тај осећај мали

Али касно је за мене
И вучем та осећања која сам спремна да дам
И онда он спомене
"На уму другу имам"

И опет иста самоћа ме чека
Иако сам нашла правог човека
И увек је он ту био поред
Али сам погрешила и ставила сам га у ред

Бира

Чекам у соби пуној немира
Чекам док он бира
И више у мени нема мира
„Ма он само блефира!“
Чујем то и толико ме нервира
Не блефира већ је дира
Кога то?
Ону што у коси има лептира
„Ма он те само тестира“
И то ме иритира
Да блефира, тестира и планира
Већ би у мени одавно било мира

Ракетић Теа 3/3

Востани

Дуго спавај, чедо моје,
 овде нема места
 за малене сузе твоје.
 Јер неки прошли одузели су ти шансу
 да, порастеш и кажеш им шта су.
 Туђе жртве сад су нама драже,
 јер тако што год мора да се каже.
 Навикли смо ми на шарене лаже.
 Али не мари за њих, изроде клете!
 На нашим грудима стајале су мете.
 Ти бар добро памтиш, те ракете " свете",
 "милосрдног анђела", што убише моје дете.
 Мила моја, не буди се сада...
 још мало одоцни,
 још увек си млада.
 Али када устанеш, кажи им у лице,
 Нисмо вам опростили,
 Проклете убице!

Патриотска

Од вас пречих немам, срце ми то каже,
 Јер кад душа иште, ту не сме да се лаже.
 За мене је домовина, докле поглед сеже
 и када са њом нисам, срце ми се стеже.
 Домовина је кад кренеш возом, а стигнеш
 влаком,
 па околни притисак помешаш са тлаком.
 Пркосно небо и сунце, што нам вазда сија,
 зелена трава и високо класје,
 што до звезда клија.
 Најдубље море и крупне планине,
 за које је сваки спреман, бар једном да гине.
 Питаш ли ме, где је то?
 Показат' ћу на срце,
 Јер то је наше, ове земље зрнце...

Петар Јовановић IV-4

КЊИЖЕВНОСТ

ЋИРИЛИЦА

Један народ је богат онолико колико чува своју културну баштину, језик, обичаје и историју.

Српска ћирилица је важан део националног идентитета Срба. Настанак ћирилице је уско везан за настанак првог словенског писма - глагољице. У Бугарској, крајем 9. века, грчки језик у црквеним списима мења словенски. По налогу Бориса I, ученици Ћирила и Методија, Климент и Наум саставили су ново писмо-ћирилицу. Рана ћирилица је била спој глагољице и грчког уставног писма и није правила разлику између малих и великих слова.

Ћирилица је важна за сваког Србина, јер она представља нас. Све црквене књиге су писане ћирилицом. Данас је ћирилица угрожена и више је постала политичко питање него питање културе.

Да бих сачувала нашу ћирилицу, трудим се да на интернету, као у свакодневном животу, у разговору са људима, користим ћирилицу, пишем и дишем ћирилицом.

Ћирилицом смо дуже од осам векова стварали своју културу европског нивоа.

Зато је наш задатак да је чувамо и негујемо!

Аа	Бб	Вв	Гг	Дд	Ђђ
Ее	Жж	Зз	Ии	Јј	Кк
Лл	Љљ	Мм	Нн	Њњ	Оо
Пп	Рр	Сс	Тт	Ђђ	Уу
Фф	Хх	Цц	Чч	Џџ	Шш

Марија Јовановић, IV/1

Милош Врховац`

Милош Врховац

Анђела Ухрин 4-4

Александра Застранивић

Вукашин Илић 4-7

Анастасија Г. 3-9

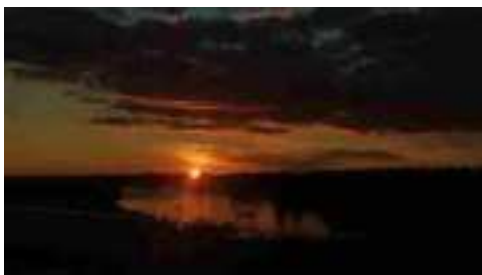
Анастасија Бенић 3-4

Емили Цупаћ 3-4

Јана Аврамовић 3-9

Мина Станковић 1-3

Тамара Богићевић 1-3

Исидора Томић 4-4

Ово су радови који су настали у оквиру фотографско-литерарне секције.

CHEMICAL GHOSTS

Још један пример креативности током рада на пројекту "Eat Smart. Save Your Land": представљање експеримента „Дух из боце“ у стрип форми, користећи апликацију Python.

